

Målgruppen

En kartläggning har gjorts avseende målgruppen unga mellan 16 och 24 år som befinner sig i övergången mellan studier och arbete. Viss statistik och uppgifter kring de unga finns hos andra myndigheter. Under kartläggningen har vi tagit hjälp av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Region Halland. Arbetet har tydliggjort vilka parter som behövs för att få helhetsbilden kring de unga och vi kan konstatera att en kartläggning sker inte helt friktionsfritt, flera myndigheter är inblandade och exempelvis sekretess och olika definitioner medför svårigheter. Det finns en problematik med att hitta alla unga, det finns mörkertal, det visar även uppföljningen via Temagruppen unga i arbetslivet. Unga människor är även en mycket rörlig grupp, det händer saker varje dag. Kartläggningen har även tydliggjort vikten av att ett strukturerat och kvalitetssäkrat arbete med uppföljning och statistik kring de unga.

En ögonblicksbild av unga 16 till 24 år

Kartläggningen har utgått från alla folkbokförda unga vid årsskiftet 2014/2015 och ger oss en ögonblicksbild av hur det såg ut vid årsskiftet. I Laholm fanns det 2324 st unga mellan 16 och 24 år, 48 % kvinnor och 52 % män. Det var fler unga i åldern 20-24 år än i åldern 16-19 år. Antalet inrikesfödda var 2095 st vilket motsvarar 90 % av alla folkbokförda. Antalet utrikesfödda var 229 st vilket motsvarar 10 % av alla folkbokförda. Av antalet utrikes födda var 45 % kvinnor och 55 % män.

2014/2015	Laholm		Laholm		Totalt
	Unga 16-19		Unga 20-24		
	K	M	K	M	
Antal folkbokförda	520	530	590	684	2324
Antal inrikes födda	465	473	543	614	2095
Antal utrikes födda	55	57	47	70	229

Studier

I Laholms kommun ligger andelen behöriga till gymnasieskolan på 88,9% vilket är över rikets snitt men något under genomsnittet i Halland som är 91,5 %. Tittar vi på andelen elever som börjar gymnasieskolan så ligger det på 100 % under 2014, jämfört med 98,4 % i riket. Av eleverna som börjar gymnasieskolan börjar 10,9 % på introduktionsprogrammet i kommunen. Både andelen som börjar gymnasieskolan och andelen som börjar på introduktionsprogrammet har ökat sedan föregående år. Betygspoängen för elever i folkbokförda i Laholm ligger på samma nivå som i riket, 13,9.

När det gäller andelen av de folkbokförda gymnasieelevernas behörighet till universitet och högskola ligger Laholm på 62,8% vilket är något under rikets genomsnitt på 64,5%.

I Laholm var det vid läsåret 2013/2014 11,1 % som inte var behöriga till gymnasiet, det var en något större andel flickor än pojkar som inte var behöriga men till antalet var det lika många. I Laholm ligger andel behöriga lägre än snittet i Halland, som var 8,5%, men högre än rikets

snitt som var 13,1%. När det gäller genomströmningen, dvs gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom tre år ligger det på 58,7% i Laholm vilket är under snittet både jämfört med Halland och riket.

	Laholm	Hallands län	Riket
Andel behöriga till gymnasieskolan, samtliga huvudmän läsåret 2013/2014, Siris, Skolverket	88,9%	91,5%	86,9%
Andel elever som började gymnasieskola läsåret 2013/2014, Skolverket	100%	-	98,4%
Andel elever på introduktionsprogram i kommunens skolor läsåret 2013/2014, Skolverket	10,9%	-	11,4%
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, samtliga huvudmän 2014, Öppna jämförelser Kolada	13,9	-	13,9
Andel av folkbokförda gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola. 2014, Öppna jämförelser, Kolada	62,8%	-	64,5%
Unga som inte fullföljer gymnasiet			
Betyg årskurs 9, ej behöriga till gymnasiet, antal Varav kvinnor/flickor Varav män/pojkar Läsår 2013/2014, Skolverket/siris	25 st 12 13		
Betyg årskurs 9, ej behöriga till gymnasiet, Andel Andel, kvinnor/flickor Andel män/pojkar Läsår 2013/2014, Skolverket/siris	11,1% 12,0% 10,4%	8,5% 7,3% 9,6%	13,1% 11,7% 14,5%
Genomströmning Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 3 år Start läsåret 2011/2012, Skolverket/siris	58,7%	69,7%	63,4%

Under våren 2014 gjordes en genomgång av ungas utbildningsnivå, uppgifterna baseras på 2013/2014 men borde inte nämnvärt förändrats under året. För gruppen unga 16-20 år har såklart många en förgymnasial utbildning då många i gruppen inte avslutat sin gymnasieutbildning och en stor del har gymnasial utbildning. Det finns även en del unga där utbildningsnivån inte är känd. I gruppen 21-24 år har majoriteten en gymnasial utbildning och en del har eftergymnasial utbildning. Det är fler kvinnor än män som har eftergymnasial utbildning. I gruppen 21-24 år finns det unga som "bara" har förgymnasial utbildning, i Laholm var det vid årsskiftet 2013/2014 127 st. I denna grupp var det fler män än kvinnor. *
Informationen i detta avsnitt bygger på data från Region Halland /SCB.

Unga som varken arbetar eller studerar

Unga som varken arbetar eller studerar	Laholm
Ungdomshushåll med ekonomiskt bistånd, juli 2015	33 st
Varav hinder pga arbetslöshet, juli 2015	65% av kostnaderna för ekonomiskt bistånd
Varav hinder pga av ohälsa	4,8%
Varav hinder pga sociala skäl	21,5%
Individer i KAA (kommunens aktivitetsansvar) som ej studerar eller arbetar, augusti 2015. Här räknar vi inte in elever på IM	15 st
Individer fördelade på åtgärd/insats inom KAA, augusti 2015. Här räknar vi inte in elever på IM	5 st
Hos Arbetsförmedlingen	
Unga inskrivna mellan 16-24	245 st
Varav har insatser	56 st
Unga utan känd aktivitet	
Unga 20-25 år som varken arbetar eller studerar eller har känd aktivitet år 2011 (enligt temaunga.se/uvas)	195 st
Undersysselsatta unga	
Timanställda ungdomar i kommunen, exkl ferie- och sommarjobbare	205 st/månad i genomsnitt
Deltidsarbetslösa+ timanställningar i Arbetsförmedlingens register	6+16 st

2011 var gruppen unga 20-25 år, som varken arbetar eller studerar eller har känd aktivitet, 195 st i Laholm. I förhållande till andel av ungdomsbefolkningen låg Laholm 2011 högst i Halland.

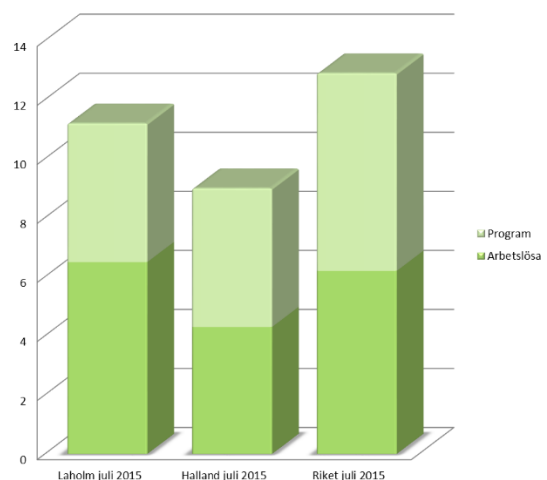
Ungdomsarbetslöshet

I diagrammet nedan visas siffror för ungdomar 18-24 år, arbetslösa och i program i juli 2015.

I Laholm var det 11,1% mellan 18-24 år som var arbetslösa eller i ett program. I Halland var det totalt 9,0 och i riket var det 12,9%. Laholm ligger således lägre än riket men högre jämfört med Halland totalt.

Jämfört med året innan är detta lägre siffror både i riket och i Halland. För Laholms del är siffrorna något högre 2015 än 2014 i juli månad.

I åldersgruppen 18-64 år ligger andel arbetslösa och i program på 5,9% i Laholm liksom i Halland, i riket ligger det på 7,6%. Generellt är detta lägre än för åldersgruppen 18-24 år.

Utvecklingen av ungdomsarbetslösheten påverkar utvecklingen av den totala arbetslösheten bland befolkning. Utbildningsnivån påverkar arbetslösheten. De unga med förgymnasial utbildning har högst andel arbetslösa, andelen sjunker betydligt för de unga med gymnasial och eftergymnasial utbildning.

Om vi tittar lite närmare på gruppen unga 18-24 år som är inskriva på Arbetsförmedlingen i juli månad 2015 kan vi se att:

- Andelen män är betydligt högre än andelen kvinnor, 145 män respektive 100 kvinnor.
- Av dessa har 40 st någon form av funktionshinder
- Antal utrikesfödda är 45 st
- Antal unga som har körkort är 125 st

I vår kartläggning har vi även tittat på volymerna i de kommunala arbetsmarknadsåtgärderna för gruppen unga 18-24 år. I maj 2015 var 51 st inskrivna vid enheten för Arbetsmarknadsinsatser. Det var 36,5% av samtliga inskrivna den månaden. 30 kvinnor och 21 män. Från och med januari fram till augusti 2015 är det ca 115 unga som omfattats av verksamheten.

Unga med olika ersättningar

Det finns unga med försörjningsstöd i kommunen. I Laholm var det 2013 6,8% av unga vuxna i Laholm som hade ekonomiskt bistånd. 2015 utgör ungdomshushållen 18% av det totala antalet hushåll med ekonomiskt bistånd.

Antalet unga med aktivitetsersättning (från 19år) var 66 st i Laholm vid årsskiftet 2013/2014. Fler män än kvinnor hade aktivitetsersättning. Det fanns även 9 st unga med handikappersättning. En del av de unga hade föräldrapenning vid årsskiftet, de allra flesta i åldern 21-24 år. Det är framförallt kvinnor med föräldrapenning, i Laholm var det ca 90% och 10% var män.

Dialog med unga

Fokusgrupper hålls med jämna mellanrum med unga. I detta arbete har tre fokusgrupper hållits med unga. Ungdomarna som deltagit i fokusgrupperna har kommit in i arbetet från Jobb Laholm (arbetsmarknadsinsatser), från arbetsförmedlingen och från gymnasiet. Fokusgrupperna har mynnat ut i ett gediget material som kan användas för utveckling av verksamheterna både inom kommun och arbetsförmedling. Nedan följer en kort sammanfattning av vad grupperna föreslagit att kommunen och arbetsförmedlingen behöver arbete mer med:

- Mer personlig hjälp
- Stöttning hela vägen i att söka praktik och jobb, mer stöd i motivering
- Även mer stöd när en ska söka sommarjobb
- Mycket mer hjälp att knyta kontakter med arbetsgivare
- "Mingelkvällar" med arbetsgivare och arbetssökande
- Fler sommarjobb för äldre unga
- Praktik i både grundskola och gymnasium
- Mer stöd till unga med psykisk ohälsa och/eller funktionshinder
- Ha kontrakt med arbetsgivare, där praktik kan leda till riktiga jobb
- Arbetsförmedlingen och kommunen behöver synas mer och arbeta mer uppsökande
- Bussar som kan plocka upp arbetssökande unga, praktiserande eller arbetande unga
- Mer info om hur en söker arbete i gymnasiet

- Mer livskunskap i skolan, hur sköter en sin ekonomi, betala räkningar med mera
- Myndigheterna behöver arbeta mer via sociala medier, både för att synas och med uppsökande verksamhet

Lokal uppföljning av ungdomspolitik

Under 2012 genomfördes en LUPP-enkät, lokal uppföljning av ungdomspolitiken. I resultaten kunde vi se att unga i åk 8 och åk 2 på gymnasiet var positiva till att starta eget företag, men att andelen tjejer som var det i åk 8 var fler (52%) än tjejerna i åk 2 på gymnasiet (44%). Motsvarande siffra för killarna var 41% (åk 8) och 63% (åk 2 på gymnasiet). En ny LUPP genomförs under 2016.

Jämställdhetsperspektiv

Verksamheterna har tagit fram en könskonsekvensanalys av målgruppen unga 16-24 år med fokus på hela Halland som kan ligga till grund för arbete med jämställdhetsperspektivet, se nedan. Det är ett förbättringsområde i alla verksamheterna att arbeta mer systematiskt med jämställdhetsperspektivet. I könskonsekvensanalysen blir det tydligt att det finns olika utmaningar och hinder att arbeta vidare med kring grupperna unga kvinnor och unga män. I kommande arbete kommer båda grupperna att vara i fokus och i ett jämställdhetsperspektiv kommer arbetet att ta hänsyn till båda gruppernas särskilda behov och villkor. Som stöd för ett utvecklat arbete finns en plan för jämställdhetsintegrering. Planen är framtagen med stöd av Jämstöds checklista för planering och organisering av utvecklingsarbetet – MUMS* och nedanstående punkter identifierats som viktiga för att vi ska lyckas med jämställdhetsintegrering i kommande arbete. *De fyra strategiska faktorerna för jämställdhetsintegrering är MUMS:

- Mål och annan styrning
- Utbildning
- Metoder och arbetsätt
- Stöd och samordning

Könskonsekvensanalys

I Halland har gruppen unga män 16-24 år svårare att klara övergången mellan studier och arbete än gruppen kvinnor. Andelen män som är öppet arbetslösa och andelen unga män i program är också fler än kvinnor. Valen till utbildning är i stor utsträckning fortfarande könsbundna. Unga kvinnor söker sig dock i större utsträckning till mansdominerade utbildningar och yrken än omvänt unga män till kvinnodominerade. De traditionella valen till utbildning märks i den könsuppdelade arbetsmarknaden. Samtidigt så återspeglas inte kvinnors högre utbildningsnivå i andelen kvinnor som är chefer i Halland. Generellt har män en starkare ställning på länets arbetsmarknad, vilket bland annat märks i högre inkomster, lägre sjuktal och färre otrygga anställningar.

Sammantaget ger detta en bild av gruppen unga män som att de å ena sidan är en särskilt utsatt grupp genom att övergången mellan studier och arbete i jämförelse med gruppen unga kvinnor är särskilt svår. De befinner sig i stor utsträckning även inom branscher som varit känsliga för konjunkturedgångarna under senare år. Å andra sidan har gruppen män på den halländska arbetsmarknaden en betydligt starkare ställning än gruppen kvinnor. Det märks genom andelen män på chefspositioner, i att män generellt tjänar betydligt mer än kvinnor och har möjlighet till heltidsarbete i större utsträckning. Mäns mindre ansvar för barn och hem ger dem dessutom ytterligare möjligheter i arbetslivet.

När det gäller gruppen unga kvinnor i Halland så visar inte minst LUPP-undersökningarna att psykiska besvär såsom stress, oro och sömnproblem är påtagliga. Från 18 år flyttar tjejer i länet hemifrån i större utsträckning än pojkar. 2012 bodde 32 % av alla 23-åriga kvinnor i länet hemma, motsvarande siffra för gruppen män var 46 %. Unga kvinnor som grupp klarar sina studier, oavsett utbildningsnivå, med betydligt bättre resultat än unga män och färre från denna grupp är öppet arbetslösa i länet. Samtidigt gör de könsstereotypa utbildnings- och yrkesvalen att kvinnor i högre utsträckning än män befinner sig inom sektorer med låg lön och sämre arbetsvillkor gällande exempelvis möjligheter till heltidsanställningar och hög lön. Kvinnors högre utbildningsnivå leder generellt inte till varken högre lön, chefspositioner eller bättre anställningsvillkor än vad gruppen män har. Unga kvinnors sämre självrapporterade psykiska hälsa och såväl deras förmodade framtida som senare deras faktiska större ansvar för hem och barn, påverkar också deras övergång till arbete.